

ỦY BAN THƯỜNG VỤ
QUỐC HỘI
Số: 24/2004/PL-
UBTVQH11

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Hà Nội, ngày 29 tháng 9 năm 2004

PHÁP LỆNH

Giám định tư pháp

Căn cứ vào Hiến pháp nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 1992 đã được sửa đổi, bổ sung theo Nghị quyết số 51/2001/QH10 ngày 25 tháng 12 năm 2001 của Quốc hội khoá X, kỳ họp thứ 10;

Pháp lệnh này quy định về tổ chức, hoạt động giám định tư pháp.

Chương I

NHỮNG QUY ĐỊNH CHUNG

Điều 1. Giám định tư pháp

Giám định tư pháp là việc sử dụng kiến thức, phương tiện, phương pháp khoa học, kỹ thuật, nghiệp vụ để kết luận về chuyên môn những vấn đề có liên quan đến vụ án hình sự, hành chính, vụ việc dân sự (sau đây gọi chung là vụ án) do người giám định tư pháp thực hiện theo trưng cầu của cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng nhằm phục vụ cho việc giải quyết các vụ án.

Điều 2. Phạm vi điều chỉnh

1. Pháp lệnh này quy định về tiêu chuẩn, quyền, nghĩa vụ của người giám định tư pháp; tổ chức giám định tư pháp; trình tự, thủ tục trưng cầu giám định, thực hiện giám định; phí giám định tư pháp và quản lý nhà nước về giám định tư pháp.

2. Giám định không do cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng trưng cầu và không nhằm phục vụ cho việc giải quyết các vụ án thì không thuộc phạm vi điều chỉnh của Pháp lệnh này.

Điều 3. Nguyên tắc thực hiện giám định tư pháp

1. Tuân thủ pháp luật, tuân theo quy chuẩn chuyên môn.
2. Trung thực, chính xác, khách quan.
3. Chỉ kết luận về chuyên môn những vấn đề liên quan đến vụ án trong phạm vi được yêu cầu.
4. Chịu trách nhiệm cá nhân trước pháp luật về kết luận giám định.

Điều 4. Trách nhiệm của tổ chức, cá nhân đối với hoạt động giám định tư pháp

Tổ chức, cá nhân có trách nhiệm tạo điều kiện để người giám định tư pháp thực hiện giám định theo quy định của Pháp lệnh này và các quy định khác của pháp luật có liên quan.

Nghiêm cấm mọi hành vi can thiệp, cản trở trái pháp luật việc thực hiện giám định của người giám định tư pháp.

Điều 5. Chính sách của Nhà nước đối với hoạt động giám định tư pháp

Nhà nước khuyến khích, tạo điều kiện cho tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động giám định tư pháp; đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ và có chính sách đãi ngộ đối với người thực hiện giám định tư pháp; bảo đảm về cơ sở vật chất, kỹ thuật cho tổ chức giám định tư pháp.

Điều 6. Áp dụng điều ước quốc tế

1. Trong trường hợp điều ước quốc tế mà nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam ký kết hoặc gia nhập có quy định khác với quy định của Pháp lệnh này thì áp dụng quy định của điều ước quốc tế đó.
2. Trong trường hợp nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam chưa ký kết hoặc chưa gia nhập điều ước quốc tế có liên quan thì việc hợp tác quốc tế trong hoạt động giám định tư pháp được thực hiện trên nguyên tắc có đi có lại, nhưng không trái pháp luật của nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam, pháp luật quốc tế và tập quán quốc tế.

Chương II

NGƯỜI GIÁM ĐỊNH TƯ PHÁP

Điều 7. Người giám định tư pháp

Người giám định tư pháp bao gồm:

1. Giám định viên tư pháp;
2. Người giám định tư pháp theo vụ việc.

Điều 8. Giám định viên tư pháp

1. Giám định viên tư pháp là người có đủ tiêu chuẩn quy định tại khoản 2 Điều này và không thuộc một trong các trường hợp quy định tại khoản 3 Điều này, được cơ quan nhà nước có thẩm quyền bổ nhiệm và cấp thẻ giám định viên tư pháp theo quy định của Pháp lệnh này.
2. Công dân Việt Nam thường trú tại Việt Nam có đủ các tiêu chuẩn sau đây thì được bổ nhiệm giám định viên tư pháp:
 - a) Có trình độ đại học trở lên và đã qua thực tế hoạt động chuyên môn theo ngành đã học từ năm năm trở lên;
 - b) Có phẩm chất đạo đức tốt;
 - c) Có năng lực hành vi dân sự đầy đủ.
3. Những người sau đây không được bổ nhiệm giám định viên tư pháp:
 - a) Đang bị truy cứu trách nhiệm hình sự hoặc đã bị kết án mà chưa được xoá án tích;
 - b) Đang bị quản chế hành chính;
 - c) Bị mất hoặc bị hạn chế năng lực hành vi dân sự.
4. Giám định viên tư pháp có thể làm việc trong tổ chức giám định tư pháp, tổ chức chuyên môn.

Điều 9. Bổ nhiệm, miễn nhiệm giám định viên tư pháp

1. Việc bổ nhiệm giám định viên tư pháp được thực hiện trong lĩnh vực pháp y, pháp y tâm thần, kỹ thuật hình sự, tài chính - kế toán, xây dựng, văn hoá, môi trường và các lĩnh vực cần thiết khác.
2. Giám định viên tư pháp bị miễn nhiệm trong trường hợp sau đây:
 - a) Không còn đủ tiêu chuẩn quy định tại khoản 2 Điều 8 của Pháp lệnh này;
 - b) Bị xử lý kỷ luật từ hình thức cảnh cáo trở lên do cố ý vi phạm trong hoạt động chuyên môn hoặc vi phạm đạo đức nghề nghiệp;

c) Bị xử phạt hành chính về hành vi vi phạm các quy định của pháp luật về giám định tư pháp;

d) Vi phạm quy định tại Điều 14 của Pháp lệnh này.

3. Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ, Thủ trưởng cơ quan thuộc Chính phủ quyết định bổ nhiệm, miễn nhiệm giám định viên tư pháp ở trung ương trong lĩnh vực thuộc bộ, ngành mình quản lý.

Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương (sau đây gọi chung là Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh) quyết định bổ nhiệm, miễn nhiệm giám định viên tư pháp ở địa phương theo đề nghị của Giám đốc Sở Tư pháp, sau khi thống nhất ý kiến với Giám đốc Sở chuyên môn.

Điều 10. Thẻ giám định viên tư pháp

1. Người được bổ nhiệm giám định viên tư pháp thì được Bộ Tư pháp cấp thẻ giám định viên tư pháp theo đề nghị của bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương (sau đây gọi chung là Ủy ban nhân dân cấp tỉnh).

2. Trong thời hạn mười lăm ngày, kể từ ngày nhận được văn bản đề nghị cấp thẻ giám định viên tư pháp của bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ hoặc Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, Bộ Tư pháp có trách nhiệm cấp thẻ giám định viên tư pháp cho người được bổ nhiệm giám định viên tư pháp.

3. Bộ Tư pháp lập và công bố danh sách giám định viên tư pháp.

4. Bộ Tư pháp thu hồi thẻ giám định viên tư pháp của giám định viên tư pháp bị miễn nhiệm trong thời hạn mười lăm ngày, kể từ ngày nhận được quyết định miễn nhiệm giám định viên tư pháp của Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ, Thủ trưởng cơ quan thuộc Chính phủ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh.

Điều 11. Người giám định tư pháp theo vụ việc

1. Người không phải là giám định viên tư pháp nhưng có đủ các tiêu chuẩn quy định tại khoản 2 Điều 8 và không thuộc một trong các trường hợp quy định tại khoản 3 Điều 8 của Pháp lệnh này có thể được trưng cầu thực hiện giám định tư pháp theo vụ việc.

2. Trong trường hợp người không có trình độ đại học nhưng có kiến thức chuyên sâu về lĩnh vực cần giám định và có uy tín trong lĩnh vực đó thì có thể được trưng cầu thực hiện giám định tư pháp theo vụ việc.

3. Bộ Tư pháp lập và công bố danh sách người giám định tư pháp theo vụ việc quy định tại khoản 1 và khoản 2 Điều này theo đề nghị của bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh.

Điều 12. Quyền của người giám định tư pháp

1. Yêu cầu cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng trưng cầu giám định (sau đây gọi chung là người trưng cầu giám định) cung cấp thông tin, tài liệu liên quan đến đối tượng giám định.

2. Lựa chọn phương pháp cần thiết và phù hợp để tiến hành giám định theo nội dung yêu cầu giám định.

3. Sử dụng kết quả xét nghiệm bổ sung hoặc kết luận chuyên môn do tổ chức, cá nhân khác thực hiện nhằm phục vụ cho việc giám định.

4. Độc lập đưa ra kết luận giám định.

5. Từ chối giám định trong trường hợp đối tượng giám định, các tài liệu liên quan được cung cấp không đủ hoặc không có giá trị để kết luận giám định; thời gian không đủ để thực hiện giám định hoặc có lý do chính đáng khác.

6. Được bảo đảm an toàn khi thực hiện giám định hoặc khi tham gia tố tụng với tư cách là người giám định tư pháp.

7. Người giám định tư pháp là người hưởng lương từ ngân sách nhà nước thì được hưởng phụ cấp và các khoản bồi dưỡng khác theo quy định của pháp luật.

Người giám định tư pháp là người không hưởng lương từ ngân sách nhà nước thì được hưởng thù lao giám định tư pháp.

Chính phủ quy định cụ thể chế độ phụ cấp, bồi dưỡng và thù lao đối với người giám định tư pháp.

8. Các quyền khác theo quy định của pháp luật tố tụng.

Điều 13. Nghĩa vụ của người giám định tư pháp

1. Tuân thủ các nguyên tắc thực hiện giám định tư pháp.